

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2015-08-28
Meddelad i
Växjö

Mål nr
2221-15

SÖKANDE

AB Wikner&Co QM, 556714-0826
Anders Carlssons gata 1
417 55 Göteborg

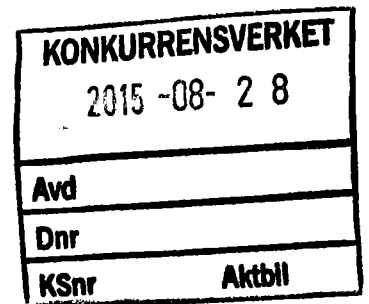
MOTPART

Växjöbostäder AB, 556935-3534
Box 241
351 05 Växjö

Ombud: Owe Brännberg
Växjö kommun
Box 1222
351 12 Växjö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår AB Wikner&Co QM:s yrkande med anledning av Växjöbostäder AB:s beslut att avbryta upphandlingen.

Förvaltningsrätten avskriver målet i övrigt från vidare handläggning.

YRKANDEN M.M.

Växjöbostäder AB (Växjöbostäder) har genomfört en upphandling av hyresenkäter – enkätkonsulter. Upphandlingen har genomförts i form av en förenklad upphandling. Tilldelningsmeddelande är skickat den 18 juni 2015. AB Wikner&Co QM (QM) ansökte om överprövning av upphandlingen den 29 juni 2015. Därefter beslutade Växjöbostäder den 10 juli 2015 att avbryta upphandlingen. QM har sedan i yttrande den 28 juli 2015 till förvaltningsrätten ansett att upphandlingen inte ska avbrytas.

QM yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att QM:s anbud inte underkänns på de diskvalificeringsgrunder som anförts av Växjöbostäder och att QM:s anbud tas upp till förnyad utvärdering. QM yrkar i andra hand att upphandlingen ska göras om.

QM anför bl.a. följande. QM:s anbud uppfyller alla krav som ställts i anbudsinvjudan och dess kravspecifikation. QM ska inte uteslutas p.g.a. andra krav än de som framgår av förfrågningsunderlaget och p.g.a. att Växjöbostäder uppenbart inte har gjort en korrekt utvärdering av QM:s webverktyg och anbud. Det är fel att utvärderingsfasen inte har genomförts. Upphandlingen bryter mot principerna i LOU samt principerna om transparens och likaberättigande. Det är upp till förvaltningsrätten att besluta hur upphandläggningen ska handläggas. Växjöbostäder kan inte ensidigt avbryta upphandlingen innan förvaltningsrätten har meddelat dom. QM har inte yrkat att upphandlingen ska avbrytas. Ansökan om överprövning gäller inte brister i förfrågningsunderlaget eller utvärderingsmodellen. Växjöbostäder har inte påvisat saklig grund för att avbryta upphandlingen. Upphandlingen ska slutföras och utvärderingen ska rättas på så sätt att QM inte diskvalificeras och därmed kommer QM att vinna upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I 15 kap. 19 § LOU anges att en skriftlig underrättelse snarast möjligt ska lämnas till anbudssökandena och anbudsgivarna även när en upphandlande myndighet beslutar att avbryta en upphandling för vilken det har gått ut inbjudan att lämna anbud samt vid beslut att göra om upphandlingen. I underrättelsen ska skälen för beslutet anges.

Ändring av talan

Efter att ansökan om överprövning lämnats in meddelade Växjöbostäder den 10 juli 2015 att upphandlingen har avbrutits. QM har i yttrande den 29 juli 2015 till förvaltningsrätten anfört att bolaget anser att upphandlingen ska slutföras och att Växjöbostäder inte har saklig grund för att avbryta upphandlingen. Sökande får anses ha framställt ett nytt yrkande. Fråga uppkommer därför först om sökandes ändring av talan till att avse beslutet att avbryta upphandlingen kan tillåtas.

De frågor som aktualiseras vid en överprövning av ett avbrytandebeslut är till sin natur skilda från de frågor som aktualiseras vid en överprövning av t.ex. ett tilldelningsbeslut. En ändring av talan till att avse frågan om beslutet att avbryta upphandlingen vilat på sakligt godtagbara skäl kan därför anses utgöra en annan sak, då föremålet för överprövningen ändras genom att prövningen avser ett delvis nytt händelseförlopp och andra rättsfrågor än de ursprungliga. Prövningen av avbrytandebeslutet kan dock vara nödvändig för att rätten ska kunna ta ställning till om ändamålet med den ursprungliga ansökan om överprövning har förfallit. Kammarrätten i Stockholm har gett uttryck för att när en upphandling avbryts under pågående överprövning, och avbrytandebeslutet underkänns av domstolen, ska domstolens handläggning ske på ett sådant sätt att möjligheten att få den ursprungliga ansökan prövad i sak inte går förlorad (jfr Kammarrätten i Stockholms beslut den 16 december 2011 mål nr 6926-11).

Beslutet att avbryta den aktuella upphandlingen har fattats under pågående handläggning av överprövningen avseende upphandlingen som väckts i rätt tid hos förvaltningsrätten. Möjligheten att överpröva avbrytandebeslutet får vid sådana förhållanden anses kvarstå oberoende av tidsfristen i 16 kap. 12 § LOU. Mot denna bakgrund ska sökandens ändring av talan till att avse beslutet att avbryta upphandlingen tillåtas.

Beslutet att avbryta upphandlingen

Nästa fråga är om Växjöbostäder haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen.

QM har anfört att det saknas saklig grund för att avbryta upphandlingen och att Växjöbostäder inte ensidigt kan avbryta upphandlingen. QM har inte yrkat att upphandlingen ska avbrytas.

När det gäller avbrytande av upphandling finns inga uttryckliga lagregler i LOU eller några uttalade regler i gemenskapsrättens direktiv, förutom en skyldighet för den upphandlande myndigheten att snarast möjligt informera anbudsgivarna om myndigheten eller enheten beslutar att avbryta upphandlingen och skälen för detta (15 kap. 19 § LOU).

Utgångspunkten är att den upphandlande myndigheten har rätt att själv avgöra när det finns förutsättningar för att inleda en upphandling och när en inledd upphandling behöver avbrytas, förutsatt att de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna iakttas (se t.ex. RÅ 2009 ref. 43 och EU-domstolens avgörande C-92/00 HI). Det finns enligt rättspraxis inte någon skyldighet för den upphandlande myndigheten att avsluta en påbörjad upphandling och ett beslut om att avbryta en upphandling är inte förbehållet undantagssituationer eller då det finns tungt vägande skäl (se C-27/28 Fracasso och Leitschutz). Beslutet måste dock vila på sakligt godtagbara skäl och får inte vara godtyckligt. Sakliga skäl kan enligt EU-domstolen bestå i att det endast finns en anbudsgivare kvar eller att det begåtts fel i förhandsvärderingen som leder till att myndigheten inte kan godta det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet.

I aktuellt fall finner förvaltningsrätten inte tillräckliga skäl att ifrågasätta Växjöbostäders uppgifter om att förfrågningsunderlaget samt utvärderingsmodellen har betydande brister och att upphandlingen inte kan slutföras på ett affärsmässigt och ekonomiskt godtagbart sätt. Växjöbostäder kan vid sådana omständigheter inte anses ha varit skyldig att genomföra upphandlingen. Det har i målet inte framkommit något som visar att avbrytandebeslutet skulle strida mot de grundläggande unionsrättsliga principerna eller vara godtyckligt. Sökande har inte angett något ytterligare som skulle medföra att avbrytandebeslutet är ogiltigt. Därför finner förvaltningsrätten att Växjöbostäder haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen.

Mot bakgrund av den ovan redovisade bedömningen avseende avbrytandebeslutet har frågan om brister i kvalificerings- och utvärderingsfaserna förfallit. Ansökan om överprövning ska därför avskrivas i den del som avser överprövning av upphandlingen och avslås i den del som avser överprövning av beslutet att avbryta upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU)

Anders Poulsen

Föredragande: Lena Lundblad

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

